

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Översyn av lex Laval (SOU 2015:83)

A2015/02510/ARM

Sammanfattning

Konkurrensverket har avgränsat sitt yttrande till avsnitten 16.3 och 16.6 då de har klara beröringspunkter med förslagen i betänkandena från såväl Utredningen om nya utstationeringsregler (SOU 2015:13 och SOU 2015:38) som Utredningen om upphandling och villkor enligt kollektivavtal (SOU 2015:78). Konkurrensverket har i övrigt inte tagit ställning till förslagen i betänkandet.

16.3 Förutsebara villkor vid utstationering

Konkurrensverket instämmer i Utstationeringskommitténs bedömning att informationen om de kollektivavtalsvillkor som får krävas med stöd av stridsåtgärder inte är heltäckande, tydliga och lättillgängliga på det sätt som avses i Tillämpningsdirektivet. I de allra flesta fall är det till och med orimligt svårt för en utstationerande arbetsgivare att få kännedom om vad som krävs för att utstationeringen inte ska kunna hindras genom stridsåtgärder. Det är tveksamt om den situationen är förenlig med EU-rätten och därför behöver förutsebarheten förbättras.

Som Konkurrensverket angav i sitt remissvar på betänkandena *Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet I och II* tillstyrkte verket utredningens förslag att förtydliga 9 a § utstationeringslagen. Dock uttryckte Konkurrensverket tveksamhet till att förslagen kommer räcka för att uppfylla kraven på transparens och förutsägbarhet.¹

Konkurrensverket anser fortfarande att regeringen bör överväga att tydligt uttala att detta kommer följas noggrant inklusive vilka konsekvenser som kan bli aktuella om parterna inte tar sitt gemensamma ansvar för att den svenska arbetsmarknadsmodellen ska fungera i förhållande till Utstationeringsdirektivet.

¹ Konkurrensverkets yttrande, *Tillämpningsdirektivet till utstationeringsdirektivet I & II (SOU 2015:13 och SOU 2015:38)*, Konkurrensverkets dnr 177/2015 & 265/2015, www.konkurrensverket.se/beslut/15-0177.pdf.

16.6 Arbetsmiljöverket analyserar kollektivavtal

Konkurrensverket ser att Utstationeringskommitténs avsikter och intentioner med förslaget² för att öka förutsebarheten är goda. Dock har förslaget ett antal problem som gör det tveksamt om syftet med förslaget kan uppfyllas.

För det första är det tveksamt om förslaget kommer att öka transparens och förutsebarhet avseende vad som krävs för att utstationeringen inte ska kunna hindras genom sådana stridsåtgärder av arbetstagarorganisationer som Sverige tillåter. Förslaget kan leda till att arbetstagarorganisationerna i högre grad själva lämnar in minimivillkoren till Arbetsmiljöverket. De bedömningar som verkligen genomförs och publiceras riskerar dock, eftersom de varken är bindande eller tar hänsyn till partsavsikten, medföra att villkoren felaktigt framstår som förutsebara. Som kommitténs förslag ser ut kan en arbetstagarorganisation vidta stridsåtgärder för ett utstationeringskollektivavtal med villkor på en annan nivå än den bedömning som Arbetsmiljöverket publicerat och det utstationerande företaget haft anledning tro var det som gäller vid utstationering i Sverige. Därmed finns en risk att förslaget inte resulterar i någon verklig vägledning för de utstationerande företagen.

För det andra är förslaget överlappande med det förslag Utredningen om upphandling och villkor enligt kollektivavtal lämnade tidigare i år³. Genomförs båda förslagen kommer det uppstå en situation där, för vissa branscher, Arbetsmiljöverket och Upphandlingsmyndigheten har överlappande uppdrag avseende villkoren för utstationerade arbetstagare. Därmed finns en risk för minskad tydlighet och större osäkerhet såväl för upphandlande myndigheter som för leverantörer som vill utstationera arbetskraft om vad som gäller. Detta kan komma att underminera syftet med de båda förslagen, vilket främst torde vara ökad förutsebarhet och transparens i villkor. Konkurrensverket anser därför att de två betänkandena i dessa delar bör beredas tillsammans, vilket verket även tog upp i remissvaret på betänkandet Upphandling och villkor enligt kollektivavtal⁴.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunniga Karin Morild.

Dan Sjöblom

Karin Morild

² Arbetsmiljöverket ska – när en arbetstagarorganisation inte redan gjort det eller när det finns skäl för det – analysera vilka villkor i centrala kollektivavtal som får krävas med stöd av en stridsåtgärd enligt utstationeringslagen. Verkets bedömning ska inte vara bindande. (SOU 2015:83, s.347)

³ Upphandling och villkor enligt kollektivavtal (SOU 2015:78).

⁴ Konkurrensverkets yttrande, *Delbetänkandet Upphandling och villkor enligt kollektivavtal* (SOU 2015:78), Konkurrensverkets dnr 579/2015, www.konkurrensverket.se/beslut/15-0579.pdf.